

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, психотерапії, загальної і медичної психології,
наркології та сексології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан II-медичного факультету ЗДМУ

доц. Ю.Ф. Полковніков

_____ 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ СЕКСОЛОГІЇ ТА СЕКСОПАТОЛОГІЇ»

назва навчальної дисципліни

підготовки бакалавра

галузі знань 22 Охорона здоров'я

спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування»

кваліфікації професійної «Лаборант медицини»

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Ради факультету Студентського Самоврядування Протокол № <u>01/09</u> від « <u>01</u> » <u>06</u> _____ 202<u>1</u>р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні Спільної Вченої Ради медичних факультетів Протокол № <u>9</u> від « <u>01</u> » <u>06</u> _____ 202<u>1</u>р.
--	--

Загальна інформацію про викладача (лектора, асистента).

Чугунов Вадим Віталійович

Доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри

Контактна інформація:

Адреса: вул. Седова 36А “Комунальний заклад з надання психіатричної допомоги” ЗОР, 3 поверх

e-mail: chugunov.vv@zsmu.zp.ua

Дьома Інна Станіславівна

Кандидат психологічних наук, асистент

Контактна інформація:

Адреса: вул. Седова 36А “Комунальний заклад з надання психіатричної допомоги” ЗОР, 3 поверх

e-mail: innadema@gmail.com

1. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Курс складається з одного змістовного модуля та підлягає самостійному опануванню тем в обсязі 90 години та 3 кредитів ECTS.

2. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення підлягає самостійному опануванню тем в навчання на кафедрі психіатрії, психотерапії, загальної і медичної психології, наркології та сексології. Програма навчальної дисципліни складається 2 тем.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Медична сексологія - міждисциплінарна галузь знань, що вивчає причини, умови розвитку й клінічні прояви порушень сексуального здоров'я людини з метою їхньої діагностики, раціонального лікування, психологічної корекції, дієвої профілактики, а також розробки питань психогігієни статевого життя.

У курсі буде розглянуто процеси становлення статевої самосвідомості, статевої поведінки, психосексуальної орієнтації, а також поняття "статевої конституції", етапи копулятивного циклу, особливості чоловічої та жіночої сексуальності. Курс є введенням до психосексології, що розглядає психологічні аспекти сексуальності. Тому в курсі є теми, які пов'язані з аналізом сексуальних фантазій та їх ролі у забезпеченні нормальної сексуальної поведінки. У курсі аналізуються порушення статевої функції та сексуальні перверзії у чоловіків та жінок, а також методи психотерапії сексуальних порушень.

4. Характеристика навчальної дисципліни

Програма курсу «Основи сексології та сексопатології» призначена для студентів закладів вищої медичної освіти. Згідно навчального плану підготовки лікарів-лаборантів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», спеціальність «Технології медичної діагностики та лікування» вивчення навчальної дисципліни здійснюється на 3 курсі (денна форма навчання), на вивчення якої відводиться 90 годин.

5. Призначення навчальної дисципліни.

У сучасному світі ознайомлення студентів із закономірностями психосексуального розвитку людини, а також з основними його етапами є важливим підґрунтям у формуванні лікарського мислення. Психологія в Україні і країнах СНД довгий час розвивалася як "безстатева психологія" індивіда без статі, що часто створювало безвихідь у науково обґрунтованому розв'язанні ряду соціальних та педагогічних завдань. Сучасний стан розробки проблеми статі можна охарактеризувати як незадовільний, тому вивчення онлайн курсу дозволить студентам мати комплексне уявлення про формування та прояви сексуальності.

Згідно з вимогами Стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

- *інтегральні*: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у професійній діяльності чи у процесі навчання, застосовувати набуті знання, уміння, навички та особисті якості, здібності, цінності для виконання завдання будь-якого рівня складності під час професійної діяльності або навчання.

- *загальні*: здатність до аналізу і синтезу, організації та планування; здатність набути базові загальні знання, також базові знання з професії; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; удосконалити вміння управляти інформацією; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо.

спеціальні (фахові, предметні): здатність виявляти соціально-економічні та біологічні детермінанти, які впливають на здоров'я населення; здатність інтерпретувати особливості фізіологічного стану організму та розвиток патологічних процесів; здатність формувати висновки на підставі аналізу та статистичної обробки отриманої інформації; здатність розрахувати на підставі даних епідеміологічних та медико-статистичних досліджень показники здоров'я населення;

5.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи сексології і сексопатології» є формування компетенцій, що забезпечують засвоєння теоретичних основ закономірностей психічних процесів і властивостей особистості в їхньому взаємозв'язку з предметом і знаряддями праці, з фізичним і соціальним середовищем.

5.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення змісту курсу «Основи сексології та сексопатології» є набуття студентами таких знань: основні закономірності

формування сексуальності людини та її порушення; основні етапи психосексуального розвитку людини; питання норми та патології у сексології; методи психодіагностики у сексології.

5.3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Мужність і жіночність. Статева і гендерна приналежність. Гендерна ідентичність і гендерні ролі. Формування гендерної ідентичності. Аномальна пренатальна диференціація. Відхилення гендерної ідентичності і сексуальна орієнтація. Андрогінність: вихід за рамки гендерних ролей.

Тема 2. Основні види сексуальних розладів. Чоловіче безпліддя. Еякуляторні розлади. Порушення сексуального життя жінки. Жіноче безпліддя. Психосоматичні розлади дітородної функції жінок. Порушення сексуального потягу. Сексуальна аверсія. Порушення статевої ідентифікації (транссексуалізм). Сексуальні девіації. Дослідження структури особистості сексологічного хворого. Методи терапії сексуальних розладів

5.4 План вивчення навчальної дисципліни

	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		денна форма				
		у тому числі				усього
		лекц.	практ з-ття	інд р.	с.р.	
1	Введення до сексології. Поняття норми та гендерні аспекти сексуальності		10	2	3	30
2	Сексологічна патологія. Функціональні сексологічні розлади, девіації та перверзії, порушення сексуальної поведінки,		10	2	3	30

	сексуальної аутоіндефікації. .Підсумковий модульний контроль					
	РАЗОМ	0	20	4	6	60

6. Самостійна робота студента

Тема 1. Історія розвитку і структура сексологічного знання і психології статі

Тема 2. Диференційна психофізіологія гендерних розходжень Морфологічні розходження чоловіків і жінок. Фізіологічні полові розходження.

Тема 3. Психосексуальний розвиток людини Типи сексуальної мотивації в чоловіків по Г.С.Васильченко.

Тема 4. Статеворольовий розвиток людини Стадії статевої ідентифікації. Теорії статевої ідентифікації. Нормативний тиск і інформаційний вплив на гендерну ідентифікацію. Сучасні чоловічі і жіночі гендерні стереотипи.

Тема 5. Біологія, культура і сексуальність Чоловічі сексуальні комплекси в європейській культурі. Жіночі сексуальні комплекси в європейській культурі.

Тема 6. Особливості чоловічої і жіночої норми і патології в сексології і сексопатології. Порухення лібідо. Труднощі в реалізації сексуальних потребностей. Порухення течії сексуального життя (у чоловіків, у жінок, у чоловіків та жінок). Порухення оргазму. Нетипові сексуальні девіації. Порухення статевої аутоідентифікації. Девіантні тенденції. Сексуальні девіації (за об'єктом сексуального потягу та за способом реалізації сексуального потягу).

Тема 7. Методи психологічної діагностики в сексології і психології статі Гендерна автобіографія. Збір сексологічного анамнезу.

Тема 8. Методи психотерапії і психологічної кореляції в сексології і сексопатології Медичні методи лікування сексуальних порушень (фармакотерапія, фізіотерапія та ін.). Роз'яснювальна і раціональна

психотерапія. Непряма психотерапія. Гипносугестивне моделювання і програмування. Метод катарсису. Техніки поведінкової терапії.

7. Список літератури

7.1 Обов'язкова література

1. Сексологія: навчальний посібник / В. В. Кришталь, Є. В. Кришталь, Т. В. Кришталь, 2018.- 990 с.
2. Предмет та завдання медичної сексології. Історія становлення і розвитку медичної сексології. Сексуальне здоров'я. /Методичні вказівки /Георгієвська Н.В., Кришталь В.Є., ХНМУ, 2019, 10 с.
3. Сексопатологія. Національний підручник ./ Під ред.. Є.В.Кришталь, Б.М. Ворник. 2012. – 925 с.

7.2 Додаткова література

1. Становлення і формування сексуальності людини. Анатомо-фізіологічні основи сексуальності. Сексуальна гармонія. /Методичні вказівки / Кожина Г.М., Георгієвська Н.В., Кришталь В.Є., ХНМУ, 2013, 14 с.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

8.1. Види контролю (поточний, підсумковий)

Методи контролю: Вивчення курсу «Основи сексології та сексопатології» оцінюється за результатами поточної навчальної діяльності, контроль за якою здійснює модератор курсу в межах самостійної роботи студентів.

На останньому занятті проводиться підсумковий контроль знань та умінь, перелік яких заздалегідь висвітлюється в інформаційному куточку кафедри.

Оцінка за практику визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки за диференційний залік (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні

кожного модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%), за результатами диференційного заліку – 80 балів (40%).

ОЦІНКУ **“ВІДМІННО”** отримує студент, який твердо знає програмовий матеріал, глибоко його засвоїв, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно його викладає, у відповіді якого тісно пов'язується теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє знайомство з монографічною літературою, вірно обґрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

ОЦІНКУ **“ДОБРЕ”** отримує студент, який знає програмовий матеріал грамотно і змістовно його викладає, який не допускає значних неточностей у відповіді на запитання, правильно використовує теоретичні положення при вирішенні практичних запитань і задач, володіє необхідними навиками і технікою їх виконання.

ОЦІНКУ **“ЗАДОВІЛЬНО”** отримує студент, який знає основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладанні програмового матеріалу і відчуває труднощі при виконанні практичних навиків або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

ОЦІНКУ **“НЕЗАДОВІЛЬНО”** отримує студент, який не знає значної частини програмового матеріалу, допускає значні помилки у його викладанні, невпевнено, з великими труднощами виконує практичні навички.

Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною п'ятибальною системою незалежно від кількості занять в розділі. Конвертація проводиться перед підсумковим контролем.

Індивідуальна робота студентів оцінюється за кожен вид роботи з урахуванням якості її виконання. До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу (СНТ, публікації та ін.) – не більше **10 балів**. Конкретна кількість балів за індивідуальну роботу визначається і залежить від рівня, на якому вона виконана (кафедральний, університетський, регіональний, або державний тощо). Заохочувальні бали за рішенням Вченої ради факультету додають до кількості балів з дисципліни студентам, які мають наукові публікації або зайняли призові місця за участь у олімпіаді з дисципліни серед ЗВО МОЗ України та інше.

Оцінка з дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік, базується виключно на результатах оцінювання поточної діяльності та виражається за двобальною шкалою: «**зараховано**» або «**не зараховано**». Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність не менше 110 балів.

Оцінювання дисципліни:

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі розділи з дисципліни. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за розділи, на які структурована навчальна дисципліна. Оцінка з дисципліни F_x, F ("2") виставляється студентам, яким не зараховано хоча б один розділ з дисципліни після завершення її вивчення. Оцінка F_x ("2") виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але не склали підсумковий контроль. Вони мають право на повторне складання підсумкового контролю не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Студенти, які одержали оцінку F по завершенні вивчення дисципліни (не виконали навчальну програму хоча б з одного розділу або не набрали за поточну навчальну діяльність з розділу мінімальну кількість балів), мають **пройти повторне навчання з відповідного розділу**. Рішення приймається керівництвом ЗВО відповідно до нормативних документів, затвердженим в установленому порядку.

Оцінка ЄСТС не конвертується у традиційну чотирибальну шкалу і не пов'язана з нею, оскільки шкала ЄСТС та чотирибальна шкала є незалежними. Багатобальна та чотирибальна шкали характеризують фактичну успішність кожного студента із засвоєння навчальної дисципліни. Шкала ЄСТС є відносною, порівняльною, рейтинговою, яка встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (спеціальність, факультет).

8.2. Форми контролю

Форма оцінювання – диференціальний залік

Оцінка « зараховано» виставляється студентам, у яких відсутня академічна заборгованість (пропуски лекцій, практичних (семінарських) занять, незадовільні оцінки) та які набрали 110 балів.

9. Політика навчальної дисципліни.

Студент зобов'язаний дотримуватися обов'язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) заліки та іспити, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою біологічної хімії;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття;

- постійно прагнути до підвищення загальної культури, морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;
- своєчасно та в повному обсязі сплачувати відпрацювання пропущених занять, без поважних причин відповідно до Положення про організацію відпрацювання пропущених занять ЗДМУ від 14.09.2017 №370;
- дбайливо ставитись до державного майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Студент зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗДМУ.

Студент має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».